

Наталія Дика, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри української мови Київського
університету імені Бориса Грінченка

Тести та завдання для тематичного контролю знань з української мови

Морфологія (іменні частини мови)

Завдання до теми “Прикметник”

1. Установіть відповідність

Поняття	№	Визначення
Якісні прикметники	1)	прикметники, які вживаються в переносному значенні;
Відносні прикметники	2)	прикметники, які можуть передавати значення відношення;
Присвійно-відносні	3)	виражають ознаку через відношення до інших предметів;
Присвійно-якісні	4)	виражають ознаку безпосередньо і в меншій чи більшій мірі;

2. Позначте рядок, у якому всі прикметники є якісними.

- А. неласкавий, могутній, нудний, новаторський;
Б. мізерний, механічний, мужній, оксамитовий;
В. рішучий, меланхолійний, молочний, нікотиновий;
Г. смаглявий, гіркий, холодний, стрункий, добрий.

А	☐
Б	☐
В	☐
Г	☐

3. Позначте рядок, у якому всі прикметники є відносними.

- А. мрійливий, ювелірний, ядерний, бадьорий;
Б. музичний, медичний, надійний, хоробрий;
В. паперовий, словниковий, нічний, дерев'яний;
Г. синтетичний, сировинний, рукописний, широкий.

А	☐
Б	☐
В	☐
Г	☐

4. Позначте рядок, у якому всі прикметники є присвійними.

- А. зозулин, сестрин, хліборобів, ковалів;
Б. шевченківський, молочний, братів, заячий;
В. доччин, Маріїн, чоловіків, інститутський;
Г. Миколин, бригадирів, дівчачий, бадьорий.

А	☐
Б	☐
В	☐
Г	☐

5. До якого розряду прикметників належать словосполучення?

Бабине літо, заячий характер, куряча пам'ять звірячий погляд, лебедина вірність, ведмежа послуга, материнська ласка.

1. До якого розряду належать прикметники?

Золоті руки, вишнева хустка, кришталева совість, дерев'яний язик.

7. Від поданих прикметників утворіть просту форму вищого ступеня.

- ніжний
- мелодійний
- модний
- професійний

8. Позначте рядок, у якому правильно утворено складену форму вищого ступеня порівняння прикметників.

- А. більш сиропний, більш вищий, найбільш агресивний;
Б. менш сирий, більш селянський, більш серйозний;
В. менш чутливий, більш вдалий, більш доступний;
Г. менш елегантний, більш-менш ситий, менш жадібний.

А	
Б	
В	
Г	

9. Форми ступенів порівняння не можна утворити від усіх прикметників рядка.

- А. чорнявий, глухий, білесенький, чорнуватий;
Б. кістковий, порожній, приречений, свіжий;
В. лисий, хворий, русий, мудрий;
Г. масивний, смертельний, вантажний, зелений.

А	
Б	
В	
Г	

10. Від яких іменників прикметники утворюються за допомогою суфікса –ев- (-ев-) у рядку

- А водень, овощ, куш, вишня
Б липень, тінь, груша, алюміній
В сланець, парча, куля, гелій
Г алича, марля, промінь, ялиця

А	
Б	
В	
Г	

11. Правильно утворено складену форму найвищого ступеня порівняння прикметників у рядку.

- А. якнайпізніший, щонайкращий, якнайдорожчий;
Б. найбільш працюватий, найбільш відомий, найбільш хитрий;
В. незрівнянно кращий, значно вологіший, значно доросліший;
Г. найулюбленіший, найпишніший, найбрудніший.

А	
Б	
В	
Г	

12. Помилку при творення ступенів порівняння допущено в рядку

А.	Б.	В.	Г.
найдальший	найбільш	найменш	найбільш
найменш	вибагливіший	населений	характерний
принижений	менш терпимий	гірший	приємніший
більш стриманий	найдраматичніший	щонайсильніший	найвідповідальніший

13. Подані прикметники згрупуйте у дві коники: 1) тверда група; 2) м'яка група.

прикметники
- незвичайний
- тутешній
- торішній
- грізний
- розсудливий

- достатній
- категоричний
- відвертий
- новітній
- сторонній

14. Від поданих іменників утворіть присвійні прикметники, поставте їх у називному відмінку

Іменники	Присвійні прикметники Н.в.														
Ольга															
Оксана															
Віталій															
Олексій															
Іван															

15. Запишіть форму О.в. словосполучень в табличку, використавши потрібну кількість клітинок

Словосполучення	О.в. однини														
найвища круча															
пахуча трава															
духмяна каша															
рання вишня															
жнив'яна тиша															
краща площа															

16. Позначте рядок, у якому правильно утворено присвійний прикметник чоловічого роду від іменника *батько*:

- А батьковий (одяг);
- Б батьківський (одяг);
- В батьків (одяг);
- Г (одяг) батька.

А	
Б	
В	
Г	

17. Позначте рядок, у якому правильно утворено присвійний прикметник чоловічого роду від іменника *хазяїн*:

- А хазяїновий
- Б хазяїнів ;
- В хазяїновий;
- Г хазяїнів.

А	
Б	
В	
Г	

18. Позначте рядок, у якому правильно утворено присвійний прикметник чоловічого роду від іменника *соловейко*:

- А соловейків (голос);
- Б соловейковий (голос) ;
- В солов'їний (голос);
- Г солов'євий (голос).

А	
Б	
В	
Г	

19. У якому рядку всі прикметники творять вищий, найвищий ступені порівняння від інших основ?

- А Прозорий, страшний, скромний, рішучий, вдалий.
- Б Свіжий, молодий, дешевий, блідий, дерев'яний .
- В Великий, малий, поганий, гарний, добрий.
- Г Щирий, високий , гіркий, сміливий, радісний.
- Д. Страшний, розумний, хитрий, критий, холодний.

А	
Б	
В	
Г	

20. Позначте рядок, у якому всі прикметники пишуться через дефіс

- А. прозоро/жовті, сіро/зелений, дво/поверховий
- Б. широко/плечий, сліпучо/білий, рожево/блакитний
- В. науково/дослідний, круто/рогий, двохсот/тонний
- Г. кисло/солодкий, гірко/солоний, північно/західний

А	
Б	
В	
Г	

21. Помилку в написанні прикметника допущено в рядку

- А. Батьків портфель
- Б. Лесин зошит
- В. Паперові квіти
- Г. Ігорова книжка

А	
Б	
В	
Г	

22. Помилку у написанні прикметника допущено в рядку

- А.Іванів зошит
- Б.материна хустка
- В.Оліна сукня
- Г.сестрин олівець

А	
Б	
В	
Г	

23. Помилку у вживанні прикметника допущено в рядку

- А. Самий найкращий твір
- Б. Копіювальний папір
- В. Конопляне полотно
- Г. Кілометрова відстань

А	
Б	
В	
Г	

24. Помилку у вживанні прикметника допущено в рядку

- А. Менш яскравий
- Б. Більш уважний
- В. Найменш відповідальний
- Г.Найбільш доступніший

Ключ до завдань з теми «Прикметник»

1.

Поняття	№	Визначення
Якісні прикметники	1)	виражають ознаку безпосередньо і в меншій чи більшій мірі;
Відносні прикметники	2)	виражають ознаку через відношення до інших

		предметів;
Присвійно-відносні	3)	присвійні прикметники, які можуть передавати значення відношення;
Присвійно-якісні	4)	присвійні прикметники, які вживаються в переносному значенні

2. Г

3. В

4. А

5. присвійно-відносні.

6. відносно-якісні.

7. Ніжніший, мелодійніший, модніший, професійніший

8. В

9. А

10.Г

11.Б

12.Б

13.

<i>Відповідь:</i>	
тверда група	м'яка група
незвичайний	тутешній
грізний	торішний
розсудливий	достатній
категоричний	новітній
відвертий	сторонній

14.

<i>Відповідь:</i>
Ольжин
Оксанин
Віталіїв
Олексіїв
Іванів

15.

<i>Відповідь:</i>
найвищою кручею
пахучою травою
духмяною кашею
ранньою вишнею
жнив'яною тишею
кращою площею

16.В

17.Б

18.А

19.В

20.Г

21.Г
22.В
23.А
24.Г

Завдання до теми “Числівник”

1. Позначте рядок, у якому допущено помилку:

- А. сімдесят, сімнадцятий, семеро, сім восьмих;
- Б. п'ятеро, двадцять п'ятий, п'ятнадцятий, одна друга;
- В. кількасот, кільканадцять, декілька, багато;
- Г. три, однією третьою, п'ятидесяти, шестидесяти.

А	
Б	
В	
Г	

2. У якому рядку всі числівники – кількісні.

- А. перший, третій, п'ятий, сьомий;
- Б. десять, триста, п'ятсот, дев'ятсот;
- В. двохсотий, трьохсотий, трьохтисячний, п'ятимільярдний;
- Г. сороковий, сімнадцятий, п'ятдесят четвертий, тридцять дев'ятий.

А	
Б	
В	
Г	

3. Позначте рядок, у якому запис “До 3735 додати 9” написано словами правильно

- А. До трьох тисячів семиста тридцяти п'ятох додати дев'ять;
- Б. До трьотисяч семиста тридцяти п'яти додати дев'ять;
- В. До три тисячі сімсот тридцяти п'яти додати дев'ять;
- Г. До трьох тисяч семисот тридцяти п'яти додати дев'ять.

4. Позначте правильну відповідь на запис “Скільки разів 10 міститься в 187?”

- А. Скільки разів 10 міститься в ста вісімдесятьох семи?
- Б. Скільки разів десять міститься в ста восьмидесяти семи?
- В. Скільки разів десять міститься в ста вісьмидесяти сімох?
- Г. Скільки разів десять міститься в сто вісімдесят семи?

5. Запишіть словосполучення, узгодивши числівники з іменниками:

Два з половиною (вагон), півтора (зошит), два (лимон), п'ять (сестри), одна шоста (аркуш).

6. Запишіть словосполучення, узгодивши числівники з іменниками:

Двадцять восьме (листопад), восьме (лютий), з сімнадцятим (лютий), з двадцять четвертим (серпень).

7. Розкрийте дужки, узгодивши числівники з іменниками:

На уроці відповіло 5 (учень), для уроків купили (8 окуляри), до змагань готували (7 сани), майстри виготовили (4 двері).

8. Запишіть форму орудного відмінка числівника *п'ятсот* в таблицку, використавши потрібну кількість клітинок

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9. Запишіть форму давального відмінка числівника *триста* в таблицку, використавши потрібну кількість клітинок

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

10. Позначте правильну форму числівника 786

А	
---	--

19. Утворіть форму місцевого відмінка від числівника *дев'яносто*. Запишіть утворену форму в табличку, використавши потрібну кількість клітинок:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

20. Встановіть відповідність

- 1) Кілька, декілька, кількасот
- 2) П'ятеро, троє, семеро
- 3) Двадцять другий, тридцять сьомий, дев'ятий
- 4) Одна друга, три четвертих, п'ять сьомих
- 5) п'ять, тридцять чотири, двадцять

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

- А. Неозначено-кількісні числівники
- Б. Дробові числівники
- В. Порядкові числівники
- Г. Збірні числівники
- Д. Власне кількісні числівники

21. Порушено граматичну норму на позначення часу в рядку

- А. двадцять по третій
- Б. пів на десяту
- В. чверть по одинадцятій
- Г. без п'ятнадцяти три

А	
Б	
В	
Г	

22. Помилково узгоджено числівник з іменником у варіанті

- А. одна пята сторінки
- Б. сім з половиною тон
- В. троє разів
- Г. півтора року

23. Помилково узгоджено числівник з іменником у варіанті

- А. семеро малят
- Б. п'ять кілограмів
- В. півтора гривень
- Г. два доцента

24. Правильною є відмінкова форма числівника

- А. чотирьохстах
- Б. на восьмистах
- В. п'ятидесяти дев'яти
- Г. на сороках

Ключ до завдань з теми «Числівник»

1. Г
2. Б
3. Г
4. Б
5. Два з половиною (вагон) [вагони], півтора (зошит) [зошита], два (лимон) [лимони], п'ять (сестри) –[сестер], одна шоста (аркуш) –[аркуша].
6. Двадцять восьме (листопад) [листопада], восьме (лютий) [лютого], з сімнадцятим (лютий) [лютого], з двадцять четвертим (серпень) [серпнем].
7. На уроці відповіло 5 (учень) [учнів], для уроків купили (8 окуляри) [восьмеро окулярів], до змагань готували (7 сани) [семеро саней], майстри виготовили (4 двері) [четверо дверей].
8. п'ятьмастами.
9. Трьомстам
- 10.Б
- 11.Г
- 12.Б
- 13.5[п'ятеро] студентів, 10 [десятеро] учнів, 2 [два] професори, 7 [семеро] друзів.
- 14.Г
- 15.Г
- 16.Шістдесяти шести
- 17.П'ятдесяти семи
- 18.Кільканадцятьма / кільканадцятьома
- 19.Дев'яноста

20.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					
5					

21.Г

22.В

23.Г

24.Б

Завдання до теми «Займенник»

1. Усі займенники є неозначеними в рядку

- А. дечому, мною, усяким, аби з ким
- Б. казна-кому, ніякого, будь-кого, тією
- В. якийсь, казна-який, абищо, щось, хтось
- Г. кому-небудь, казна-чого, нами, себе

2. Означальний займенник ужито в реченні

- А. Ніщо не віщувало дощу
- Б. Хто хоче щастя зазнати, той повинен свій край шанувати
- В. Я тебе не сльозою - ждатиму
- Г. З кожним днем він вільніше почувався і в школі, і на людях

3. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідний, позначений БУКВОЮ. Поставте позначки

Займенники

- 1 моєї, їхній, вашому, свій
- 2 ніякого, ніскільки, ніщо
- 3 воно, тобою, мені
- 4 жоден, інший, усякому

Розряди

- А заперечні
- Б неозначені
- В означальні
- Г присвійні
- Д особові

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

4. Позначте рядок, у якому всі займенники є вказівними:

- А. наш, їхній, цей, ота, усяке
- Б. отой, таке, свої, ваша, стільки
- В. отакий, скільки, який, ніхто, якийсь
- Г. стільки, такий, оця, цією

5. Позначте рядок, у якому всі займенники належать до особових:

- А. ніякий, їм, їй, який, вас
- Б. себе, ви, вони, йому, котрий
- В. нам, тобі, ми, вами, я
- Г. їхній, наш, ваш, якийсь, такий

6. Позначте рядок, у якому всі займенники належать до одного розряду:

- А. стільки, кожний, хтось, наш
- Б. отакий, той, оця, своє, ніскільки

12. Запишіть форму 3.в. займенника *ми* в таблицку, використавши потрібну кількість клітинок

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

13. Запишіть форму О.в. займенника *чий* в таблицку, використавши потрібну кількість клітинок

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

14. Запишіть форму М.в. займенника *він* в таблицку, використавши потрібну кількість клітинок

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

15. Запишіть форму Д.в. займенника *весь* в таблицку, використавши потрібну кількість клітинок

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

16. Правильною є форма займенника в рядку

- А. підійшли до його
- Б. нагородили всіх учнів
- В. необхідно з їми поговорити
- Г. подивився на них

17. Визначте розряд виділених займенників

- 1) *Котра* з сих двох нам судиться дорога?
- 2) *Я тебе* зустрів і не зберіг
- 3) Мені *себе* не жаль, коли б же ти мені не помарніла, моя небесна квітко, зоре ясна
- 4) *Ніщо* не віщувало дощу
- 5) Добрий товар хвалити не треба, він хвалить себе *сам*

- А. заперечний
- Б. зворотний
- В. особовий
- Г. питальний

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

18. У якому рядку всі займенники відмінюються як прикметники?

- А. Хто-небудь, стільки, весь, цей, самий
- Б. Що, абиякий, мій, будь-що, він
- В. Наш, твій, я, себе, цей
- Г. Інший, такий, твій, деякий, котрий

19. У якому рядку всі займенники пишуться разом?

- А. Ні/хто, де/який, аби/що, ні/котрий
- Б. Ні/для/кого, ні/який, де/що, хтозна/що, аби/хто
- В. Ні/скільки, ні/з/чим, де/что, будь/що, казна/що
- Г. Ні/чий, будь/який, ні/від/чого, казна/хто, будь/хто

20. Знайдіть речення, у якому виділений займенник є частиною складеного іменного присудка

- А. Шукайте цензора в собі
- Б. Я був не я. Лиш мрія, сон
- В. І кожний з нас те знав, що слави нам не буде
- Г. Життя людське багатогранне, і кожна його пора по-своєму прекрасна

Ключ до завдань з теми «Займенник»

- 1. В
- 2. Г
- 3.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

- 4. Г
- 5. В
- 6. В
- 7.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

8.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

- 9. Г
- 10. Дечого
- 11. Скільком
- 12. Нас
- 13. Чийм
- 14. На ньому
- 15. Всьому

16. Г

17.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

18.Г

19.А

20.Б